

Dkt. John Oswalt, Kutoka, Kipindi cha 7, Kutoka 12-14

© 2024 John Oswalt na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. John Oswalt katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Kutoka. Hii ni kipindi cha 7, Kutoka 12-14.

Tuombe pamoja. Asante, Baba, kwa siku hii. Asante kwa jua zuri. Upepo wa baridi.

Asante kwa njia zote unazotuonyesha upendo wako, nasi tunaupokea kwa shukrani na furaha. Bwana, unajua kila jambo tunalokuletea. Katika chumba kilichojaa watu kama sisi, kuna masuala mengi.

Masuala ya kiafya, masuala ya kifedha, masuala ya familia, na orodha inaendelea. Asante kwa kuwa unayajua haya, unayajali na unajitahidi kuyashughulikia. Tungeomba, hasa jioni hii, kwa ajili ya marafiki zetu, watawala.

Tunaomba kwamba ungewagusa wote wawili, yeye kama yeye na yeye. Uwe nao, Bwana. Tunakuomba uwarejeshe katika kiwango chochote cha afya kinachowezekana katika siku hizi.

Asante kwa ajili yao, na tunaomba faraja yako kwa ajili yao. Asante tena kwa fursa hii nzuri ya kujifunza neno lako. Kwa mara nyingine tena, tunakuomba, Roho Mtakatifu, uje.

Tufungulie ukweli wake. Tufungulie mioyo yetu ukweli huo, na utusaidie kuwa karibu zaidi na watu unaowahitaji ili tuwe katika ulimwengu huu katika siku hizi. Kwa jina lako, tunaomba. Amina.

Sawa, tunaangalia sura ya 12, mstari wa 43, hadi mwisho wa sura ya 14. Hii, bila shaka, ni Kivuko cha Bahari Nyekundu, na kuna kitu kinachofaa sana ambacho tungekiangalia hapa Jumatatu ya Wiki Takatifu, kwa sababu kuna uhusiano mkubwa kati ya Kutoka na Ufufuo.

Bila shaka, una Yesu na mlo wa Pasaka katika chumba cha juu, mambo hayo yote, kwa hivyo kuna kitu kinachofaa sana kwetu kuzungumzia hilo hapa. Tunaanza mwishoni mwa sura ya 12, na tuna kanuni zaidi za Pasaka. Na kwa hivyo, swali langu kwako ni, kwa nini unafikiri kwamba kanuni hizi hazikutolewa pamoja na zingine huko nyuma katika sura ya 12? Kupitia sura ya 12, mistari ya 1 hadi 20.

Una mawazo yoyote kuhusu kwa nini kanuni hizi zinapaswa kutenganishwa na zingine? Ndiyo, ndiyo. Wakati mwingine ni wazo zuri kusambaza mambo. Ndiyo.

Na kulikuwa na tofauti dhahiri kati ya watu wake. Uko sahihi kabisa. Ukiangalia mistari hiyo, mstari wa 43, hizi ndizo kanuni za mlo wa Pasaka.

Mgeni yeyote haruhusiwi kuila. Mtumwa yeyote haruhusiwi kuila. Mgeni wa muda au mfanyakazi aliyeajiriwa haruhusiwi kuila.

Mstari wa 48, mgeni anayeishi miongoni mwenu anayetaka kusherehekea Pasaka ya Bwana lazima wanaume wote waliomo nyumbani mwake watahiriwe. Kwa hivyo, nadhani Ruthu yuko sahihi kabisa. Tumetoka Misri, sio kuvuka bahari bado, bali kuondoka nchi kavu, na tunaambiwa, ukiangalia 1238, watu wengine wengi walienda nao.

Mfalme James anatafsiri kwa njia halisi, na inaitwa umati mchanganyiko, mchanganyiko wa watu. Watu ambao labda walikuwa Wasemiti, lakini hawakuwa wa familia ya Yakobo. Labda baadhi ya Wamisri walifuata.

Walikuwa wameona kile ambacho Mungu huyu angeweza kufanya, na walidhani labda ingekuwa jambo zuri kuwa upande Wake. Kwa hivyo, nadhani hiyo ni sawa kabisa. Vizuizi hivi vimetolewa hapa kwa kuzingatia watu wengine ambao wamejiunga na kundi la Kutoka.

Hapa kuna mambo mengine yanayohitaji kusemwa kuihusu. Ili kwamba ikiwa wewe kama mgeni uko tayari kukubali majukumu ya agano kama inavyoonyeshwa na tohara, basi, kwa kweli, unajiunga na agano hilo, na hilo ni muhimu sana, nadhani. Agano hilo halikuwa na msingi wa kikabila.

Agano halikuwa kwa ajili ya wazao wa kimwili wa Ibrahimu pekee. Ndiyo, hapo ndipo lengo kuu lilikuwa, lakini yeyote aliyetaka kukubali majukumu ya agano angeweza kufanya hivyo, na hilo linatuonyesha ukweli kwamba Mungu havutiwi tu na wazao wa kimwili wa Ibrahimu. Anavutiwa na kuileta dunia katika agano hilo, na kwa hivyo hapa kuna ushahidi wa hilo, na hilo litaongezeka tunapoendelea ili ukiangalia Isaya 56, ambayo iko kwenye ukurasa wa 693, mstari wa 3, Mgeni yeyote aliyefungamana na Bwana asiseme, Hakika Bwana atanitenga na watu wake.

Msilalamike towashi, mimi ni mti mkavu. Kwa maana Bwana asema hivi, Kwa matowashi wanaozishika Sabato zangu, wanaochagua yanayonipendeza, na kushika agano langu, Nitawapa ukumbusho na jina jema kuliko wana na binti ndani ya hekalu langu, na ndani ya kuta zake; Nitawapa jina la milele litakalodumu milele.

Na wageni wajifungao kwa Bwana, ili wamhudumie, ili kulipenda jina la Bwana, ili wawe watumishi wake, watakaoishika Sabato bila kuinajisi, hao washikao agano langu, nitawaleta hawa kwenye mlima wangu mtakatifu, na kuwapa furaha katika nyumba yangu ya sala. Sadaka zao za kuteketezwa na dhabihu zitakubaliwa juu ya madhabahu yangu, Kwa maana nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala kwa mataifa

yote. Unakumbuka hiyo ndiyo lugha ile ile ambayo Yesu alitumia wakati , Jumatatu asubuhi ya Wiki Takatifu, alipolisafisha hekalu.

Nyumba yangu itakuwa nyumba ya sala kwa mataifa yote, lakini mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi. Kwa hivyo, hapa katika Isaya 56, tunajenga juu ya wazo hili, na hatimaye, Paulo anaweza kusema kwamba watoto wa kweli wa Ibrahimu ni wale wanaokubali agano kwa imani. Kwa hivyo, una maendeleo haya yanayoendelea katika Biblia nzima, na kanuni hizi za Pasaka hapa ni hatua katika njia hiyo tunapopitia.

Sawa, turudi kwenye Kutoka. Kwa mara nyingine tena, tuna mambo yaliyochanganyika. Sura ya 13, mstari wa 1 hadi 16, kimsingi inahusu kuwekwa wakfu kwa mzaliwa wa kwanza.

Lakini katikati yake, tuna kanuni kuhusu Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu. Mstari wa 3 hadi 10 kwa kweli hauhusu wazaliwa wa kwanza bali kuhusu Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu. Unafikiri nini kinaendelea hapa? Hakuna mawazo, sawa? Unaweza kuzungumza tena.

Kama hawatafanya hivyo, wewe pia unaweza. Sawa. Sawa, sawa.

Ni kumheshimu Mungu kwa ukombozi wao. Wanapofanya hivi, wanapaswa kukumbuka. Na nadhani hili ni jambo la maana sana.

Ni rahisi sana kwetu kuwa na tabia ya kufanya mila fulani na kusahau kwa nini tunazifanya. Kusahau umuhimu wake ni nini. Sawa, sisi huwa tunawaweka wakfu wazaliwa wa kwanza.

Na lazima isemwe, Waebrania sio pekee waliowaweka wakfu wazaliwa wao wa kwanza kwa Mungu. Hili si jambo la kipekee kwa Waebrania. Mataifa mengi ya kipagani yalifanya aina hiyo hiyo ya kitu.

Na kwa hivyo, kinachotokea hapa ni kwamba Mungu anasema, usisahau kwa nini unafanya hivi. Hii ni kweli kwa sherehe zingine. Wakati wa Pasaka, wapagani walikuwa wakisherehekea Mwaka Mpya.

Na wanarudia hadithi ya Mungu aliyeshinda machafuko na kuleta utulivu kutoka kwenye machafuko. Wakati huo huo wapagani wanafanya hivyo, Waebrania wanakumbuka Mungu alitutoa utumwani. Mungu alituokoa kutoka kwenye kifo.

Sio katika nchi isiyo ya kawaida ya hadithi, lakini katika wakati na nafasi yetu, Mungu aliingilia kati. Kwa hivyo, nadhani Ruthu yuko sahihi kabisa kwamba iko katika muktadha huo; ni katika muktadha wa karamu ya mkate usiotiwa chachu tunayokumbuka. Tuna sababu tofauti sana ya kumtakasa mzaliwa wa kwanza.

Hiyo ni kwa sababu Mungu alituokoa. Inaweza kusemwa kwamba wakati wa Sikukuu ya Vibanda katika msimu wa vuli, wapagani wanamwabudu Mungu Bacchus, Mungu wa pombe. Na Waebrania wanaitwa kukumbuka dhambi zao zisizo za kukusudia za mwaka uliopita na kuzililia.

Dhambi isiyo ya kukusudia, kumbuka, si dhambi ya kukusudia. Hakuna sherehe iliyotajwa, na hakuna dhabihu iliyotajwa kwa ajili ya hilo. Mambo hayo yanapaswa kushughulikiwa kwa msingi wa kisa kwa kisa.

Lakini katika Sikukuu ya Vibanda, wapagani wanalewa, na Waebrania wanalia, wakilia kwa ajili ya dhambi zao zisizo za kukusudia za mwaka uliopita. Sawa, angalia mistari ya 5 na 19. Bwana atakapowaleta katika nchi ya Wakanaani, Wahiti, Waamori, Wahivi, na Wayebusi, nchi aliyowaapia baba zenu kuwapa, nchi ijaayo maziwa na asali, mtaadhimisha sherehe hii katika mwezi huu.

Sasa, inavutia kwamba tunazingatia mbele. Kanuni katika sura iliyopita zilizingatia. Huli mkate usiotiwa chachu kwa sababu Mungu alikutoa, na hukuwa na muda wa kuupanda mkate.

Sasa, ni wakati utakapoingia katika nchi. Tena, katika mstari wa 9, maadhimisho haya yatakuwa kama ishara mkononi mwako na ukumbusho kwenye paji la uso wako kwamba sheria ya Bwana itakuwa midomoni mwako. Sasa, hapa kuna ukumbusho, kwa kuwa Bwana alikutoa Misri kwa mkono wake wenye nguvu.

Unapaswa kufanya jambo hili kama njia ya kuandika amri za Mungu. Tutafikia agano hapa. Kwenye paji la uso wako, mkononi mwako.

Mambo haya ni njia ya kuimarisha. Unakumbuka kwamba katika Kumbukumbu la Torati, wanaambiwa waandike amri za Mungu kwenye miimo ya milango wanapoingia na kutoka ili waweze kuziona. Lakini sasa, acha niongeze hili kidogo.

Swali la 3 hapo. Kuna uhusiano gani kati ya dhabihu ya mzaliwa wa kwanza na kile Mungu alichofanya huko Misri? Namaanisha, kwa nini nimtoe mwana-kondoo mzaliwa wa kwanza? Namaanisha, Mungu alimwachilia mzaliwa wa kwanza huko Misri kwa sababu ya damu. Kwa nini nilazimike kutoa dhabihu hii? Bila shaka, siwezi kumtoa mwanangu kafara, lakini nilazima nimkomboe.

Lazima nimnunue kutoka kwa Mungu. Sasa kwa nini hivyo, unafikiri? Je, hii inarudi kwenye kitu kwamba Yesu ndiye mzaliwa wa kwanza na, kwa hivyo, Yesu alikuwa dhabihu kuu ya mwisho? Kila kitu. Ndiyo, ndiyo, nadhani inawezekana.

Hii ni njia ya kujiandaa kwa ajili ya dhabihu ya Mungu ya mwanawe wa kwanza. Ndiyo, nadhani hivyo. Angalia mistari ya 14 hadi 16, hasa mstari wa 14.

Je, dhabihu ya mzaliwa wa kwanza itatimiza kazi gani , kulingana na mstari wa 14? Ni ukumbusho, ndiyo. Sio ukumbusho tu, na ni kifaa cha kufundishia. Baba, kwa nini tunafanya hivi? Acha nikuambie, mwanangu.

Mara kwa mara na tena. Kwa nini tuko hai leo? Kwa nini taifa letu linaendelea? Kwa sababu ya neema ya Mungu. Na kwa kufanya hivi, tunajilazimisha kukumbuka.

Na hivi ndivyo Yesu alivyosema katika chumba cha juu. Mara nyingi mnapofanya hivi, fanyeni hivi kwa ukumbusho wangu. Kwa nini tunakula ushirika wa Bwana mara kwa mara ikiwa tumesamehewa? Ni kujikumbusha sisi wenyewe kwa msingi gani tunaishi. Msingi wa imani yetu hii ni upi? Kwa hivyo, ndiyo, damu iliwafunika kweli, lakini huu ni ukumbusho endelevu wa ukweli huo.

Usisahau hilo. Tunaishi kwa sababu hiyo. Kwa hivyo, haya yote yanasema nini kuhusu umuhimu wa historia kwa ukweli wa kitheolojia? Kuna ukweli unaounga mkono imani.

Hilo ndilo jambo kuu. Naweza kusema, naamini kwamba nitafufuka kutoka kwa wafu. Na mtu mwingine anasema, ndio, na naamini mimi ni sandwichi ya ham.

Imani moja ni nzuri kama nyingine. Ah, ah. Yesu Kristo alifufuka kutoka kwa wafu.

Kaburi ni tupu. Mojawapo ya hadithi ninazozipenda zaidi inatoka kwa Jerry Walls, profesa wa zamani katika seminari, ambaye katika kozi yake ya utangulizi ya falsafa wakati fulani alisema, Sasa, watu, tuseme, tuseme naweza kumleta mtu hapa leo ambaye alikuwa na uthibitisho usiopingika kwamba Yesu hakufufuka kutoka kwa wafu. Tuna mwili wa Yesu.

Ni wangapi kati yenu bado wangukuwa Wakristo? Na kwa kawaida, nusu ya darasa wangeinua mikono yao. Na karibu angekuja kwenye dawati kuwaona. Unafikiri nini? Unafanya hivi kwa ajili ya nini? Huo ni ujinga.

Kama hangefufuka kutoka kwa wafu, kama Paulo asemavyo, sisi ni watu wa kuhurumiwa zaidi kuliko watu wote kwa sababu tumeamini uongo. Na hilo halianzii na ufufuo. Linarudi nyuma kabisa kwenye kiini cha imani yetu, angalau hadi hapa, kama si mbali zaidi, hadi kwa Ibrahimu.

Ndiyo, tunaamini mambo fulani kwa sababu kuna ushahidi nje ya akili zetu wenyewe unaothibitisha hilo. Na hatupaswi kamwe kupoteza mtazamo wa hilo. Ndiyo maana swali la uhalisia wa Biblia ni muhimu sana.

Pia ndiyo maana adui anaifanya iwe kipaumbele cha kwanza kupuuza ukweli wa historia ya Biblia. Lakini hatuwezi kuepuka. Ikiwa maelezo haya ni ya uwongo, basi tunajidanganya.

Lakini si za uongo. Ni za kweli. Na sababu nzuri ya kuziamini.

Sawa, tuendeleo. Mstari wa 17, Farao alipowaacha watu waende, Mungu hakuwaongoza kwenye njia inayopitia nchi ya Wafilisti, ingawa hiyo ilikuwa fupi. Ah, ndio, tuko hapa.

Wako Gosheni, ambayo iko hapa. Njia fupi ya kwenda Kanaani iko moja kwa moja pwani, na hiyo ni safari ya siku 11 kwa miguu. Hiyo ingekuwa njia rahisi ya kuwafikisha Kanaani kama hiyo ndiyo ilikuwa kusudi.

Nimezungumzia hili tena na tena, lakini nataka kulizungumzia tena. Kuwafikisha Canaan sio lengo kuu. Tutapata nafasi nyingine ya kuzungumzia hili wiki ijayo.

Tuseme Mungu angewaongoza hivyo. Ni nini kisingetokea? Kuvuka bahari kusingetokea. Hawangepata uthibitisho huo wa ajabu wa kutoweza kulinganishwa kwa Mungu kabisa.

Kwa kweli, njia rahisi isingekuwa njia rahisi kwa muda mrefu. Hakika isingekuwa njia bora zaidi. Lakini tazama Mungu anavyoendelea kusema.

Ikiwa wanakabiliwa na vita, wanaweza kubadilisha mawazo yao na kurudi Misri. Naam, Mungu angeweza kuwaokoa kutoka vitani. Unafikiri kwa nini hakutaka wakumbane na vita wakati huu? Hawana uzoefu mwingi.

Hasa. Nimefurahi ulisema hivyo kwa sababu nilitaka kukusukuma hadi hatua hiyo inayofuata. Ndiyo, si suala la uzoefu katika vita.

Ni suala la uzoefu katika imani. Bwana anajua walikuwa na matatizo ya kutosha na hilo kama lilivyo. Lakini bila uthibitisho wa kuvuka bahari, ingekuwa rahisi sana kwao kuinua mikono yao na kusema, haya yote yamekwisha.

Hakuna maana katika hilo. Ndiyo, huenda walipoteza sadaka yote waliyokuwa nayo kwa ajili ya maskani. Wasingekuwa na shahidi wa kusema.

Hiyo ni kweli. Wasingekuwa na ushuhuda huo, ambao tena, tutauangalia kwa undani wiki ijayo katika sura ya 15. Wakati huo, walikuwa mbali vya kutosha na Misri hapa juu kiasi kwamba haikuwa rahisi kurudi.

Lakini hapa katika barabara hii, wangeweza kurudi kwa urahisi kama wangekabiliwa na vita hivyo. Ndiyo. Ndiyo.

Ndiyo. Ndiyo. Inavutia.

Takriban mara tatu katika sehemu hii, tunaona maneno tunayosikia hapa mwishoni mwa mstari wa 18. Waisraeli walipanda kutoka Misri, wakiwa tayari kwa vita. Kweli? Sasa, kihalisi, inachosema ni kwamba walitoka Misri kama kikosi chenye silaha.

Nadhani lengo la hilo si kwamba walikuwa tayari kwa vita. Hii si tafsiri yangu. Nadhani inachosema ni kwamba hawakutoka kisiri usiku, na hakuna aliyejua kwamba walikuwa wamekwenda.

Inamaanisha kwamba walitoka nje. Walitoka mbele ya kila mtu. Nadhani hiyo ndiyo hoja.

Lakini mara tatu, inasema walitoka wakiandamana kama kikosi, na nadhani hiyo ndiyo hoja inayozungumziwa hapo. Je, una uzoefu fulani wa njia ngumu dhidi ya njia rahisi ambayo ungependa kushiriki nasi? Naam, daima una ule uuzaji wa nyumba. Ndiyo, uuzaji wa nyumba.

Ndiyo. Hali yangu ya kwanza, nilikuwa nje kabisa ya eneo langu la starehe na katikati ya mahali pasipo na mahali popote. Hakuna ustaarabu wowote isipokuwa watu elfu moja katika mji huo.

Majirani zangu wa karibu walikuwa kundi la kulungu. Mimi ni kijana wa mjini. Niliomba na kumwomba Mungu, Mungu, usinitume.

Hapa si mahali unaponitaka. Katika nyumba ya wachungaji ya kuhama ambapo niliishi kwa miaka miwili na nusu, Mungu aliniambia, hapa ndipo ninapokuita. Na ilikuwa miaka miwili na nusu ngumu na ngumu.

Lakini hakuna njia ambayo Mungu angeweza kunifikisha hapa nilipo leo bila uzoefu huo. Ilibidi iwe hivyo kwa safari nzuri ya mjini mahali fulani.

Mshahara zaidi kidogo, nyumba nzuri zaidi. Ninafikiria hali kama hiyo, lakini sasa nawafikiria watu niliokutana nao. Sawa.

Hiyo ilikuwa baraka kubwa kuonyesha tu moyo wa Mungu kwamba ilikuwa na thamani ya safari hiyo. Sawa. Watu.

Ndiyo. Kuna mtu mwingine yeyote? Endelea. Baada ya kutuma maombi ya kwenda Japani baada ya seminari, tulilazimika kusubiri kwa miaka saba.

Makanisa mawili yalipita kabla hatujafika huko. Ilikuwa na thamani kubwa baada ya kuondoka hapo.

Ndiyo. Ndiyo. Mambo mengi muhimu.

Kuangalia nyuma ni miaka 20-20. Ndiyo. Ilikuwa miaka mingi baada ya kuhama kutoka kwa watu niliokuwa nikikua nao, bila kumjua mtu yeyote huko Kentucky.

Baada ya kutoka katika shirika hilo, nilimkasirikia Mungu sana. Alisema, kwa nini uliniacha nikue hapa? Na hatimaye akaniambia, kwa sababu naweza kukutumia sasa. Kuna maelfu na maelfu ya watu ambao wametoka katika shirika hilo, na sikujua hilo.

Kuna watu wengine wamekuja kunisaidia. Sasa, tunawasaidia watu wengine, na naweza kutazama nyuma kwenye hilo sasa na kuona kwamba Mungu alifanya kusudi. Ndiyo. Ndiyo. Amina. Amina. Amina.

Kwa hivyo, Mungu hakuwachukua kwa njia rahisi. Badala yake, tunaambiwa, katika mstari wa 20, kwamba walipiga kambi karibu na Ethamu pembezoni mwa jangwa.

Mstari wa 2 wa sura ya 14 unawaambia Waisraeli warudi nyuma na kupiga kambi karibu na Pi-hahirothi, kati ya Migdal na bahari. Hatujui sehemu yoyote kati ya hizo. Huko kupiga kambi kando ya bahari, moja kwa moja kinyume na Balsafoni.

Farao atafikiri Waisraeli wanazunguka-zunguka katika nchi kwa fujo, wamezungukwa na jangwa. Kwa hivyo, inaonekana kwamba walitoka huku na huko na walionekana kana kwamba walikuwa wakianza hapa, na kisha, sasa, bahari waliyovuka haikuwa Bahari ya Shamu. Bahari ya Shamu iko hapa chini, na ina kina cha futi 1,200.

Wangeanguka chini upande mmoja na kulazimika kupanda juu kwa mkono juu ya upande mwingine. Huenda walivuka ncha hapa juu, Ghuba ya Suez, lakini Biblia inasema walivuka Bahari ya Shamu. Biblia ya Kiebrania, mwishoni kabisa, katika kipindi cha mwisho cha unabii, inazungumzia kuvuka Bahari ya Shamu.

Hadi wakati huo, kila tukio lilikuwa Bahari ya Shamu. Sasa, Septuagint, tafsiri ya Kigiriki ya Agano la Kale, inatumia Bahari ya Shamu tangu mwanzo, na hapo ndipo tunapoipata katika Biblia zetu za Kiingereza. Lakini maandishi ya Kiebrania yanasema walivuka Bahari ya Shamu.

Bahari ya Shamu ilikuwa eneo lote hili juu kupitia hapa ambapo Mfereji wa Suez upo sasa, na ulijaa maziwa haya yanayoitwa Maziwa Mabichi. Na, cha kufurahisha, yalikuwa na mawimbi. Wakati maji yalipopanda na kushuka hapa katika Ghuba ya Suez, maziwa haya yangeinuka na kushuka pia, maji yakitiririka chini ya ardhi, na yalikuwa na chumvi.

Ndiyo maana huitwa Maziwa Mabichi. Kwa hivyo, ni watu wengi leo, wainjilisti wengi wanaoamini Biblia, wanaamini kwamba labda kile walichovuka kilikuwa mojawapo ya

Maziwa Mabichi, yenye kina cha futi 25 au 30, ambacho kinatosha kumzamisha mtu yeyote. Kwa hivyo, ilikuwa ya kimiujiza, lakini haikuwa kama Mkuu wa Misri au Amri Kumi, ambapo una futi 100 za maji zikiwa zimesimama kwenye kuta pande zote mbili.

Je, maji yalikuwa yamesimama pande zote mbili? Hiyo ndiyo Biblia inasema. Kwa hivyo jinsi yote yanavyofanya kazi, nadhani, si rahisi kujibu, lakini wakati huo huo, Biblia inasema ilikuwa muujiza, na hiyo ndiyo hoja haswa. Kwa sababu katika kujibu ombi hilo, upepo ulivuma usiku kucha, na maji yakatengana, nao wakavuka kwenye nchi kavu.

Sawa, tutazungumzia zaidi kuhusu hilo baada ya muda mfupi. Ndiyo? Ndiyo? Huo si mfululizo wa maziwa. Hapana, ni mfululizo wa maziwa, na jambo zima linaitwa Bahari ya Shamu.

Inafanya hadithi ya kuvutia zaidi, sivyo? Hakika. Mm-hmm, mm-hmm, mm-hmm. Ndiyo, ndiyo.

Sawa. Dkt. Hollisbrook . Ndiyo.

Ulijadili vipi? Kwa sababu sikuwahi kusoma. Ndiyo. Ndiyo maana niko hapa.

Kicheko. Ulisema hivyo kwa umma kwa ujumla, na wangesema, sawa, inaondoa wazi kila tafsiri niliyoipata tangu Wendell. Ndiyo, ndiyo. Kwa hivyo, hiyo ni dhana mpya kabisa kwangu.

Ndiyo, ndiyo. Na sijui kama ndivyo tutakavyofanya, lakini hiyo ni kweli. Hapana, sidhani hivyo.

Sidhani hivyo. Hauko peke yako katika hilo. Sijawahi kusema.

Ndiyo. Nilichokuwa nasoma hapa, ulisema hasa kile ulichosema katika pendekezo. Ndiyo.

Lakini ni kiasi gani umesoma hayo, hungejua hilo, sivyo? Hapana. Na ingeleta tofauti kubwa. Loo, tofauti kubwa sana, ndiyo.

Lakini katika tafsiri ya Van Dyck, tafsiri yetu ya Kiarabu ni Suf. Bahari ya Suph , ndiyo. Na Suph ni neno la Kiebrania la matete.

Hmm. Hilo ndilo tunalopaswa kusema: Sio mwanzizi; ni bahari. Ndiyo, ndiyo, ndiyo.

Lakini nasema tena, hii si kwa njia yoyote ile kupunguza asili ya miujiza. Maji hayo yalikuwa na kina cha kutosha kuzama farasi, na yaligawanyika. Huo ni muujiza katika kitabu changu.

Ndiyo. Kwa hivyo, inawezekana kwa mfululizo huu wa maziwa kwamba wangeweza kuzunguka maziwa kwenye ardhi kavu? Ni kwamba tu walijikuta wakibanwa na ziwa hilo wakati huo. Hasa.

Na Bwana akaigawanya. Hasa. Nadhani kama utaichora kutoka kwa mtazamo mpana zaidi, unaweza kufikiria ziwa kama hilo, na hawa hapa, na hapa inakuja kikosi kikubwa zaidi cha magari ya kukokotwa duniani wakati huo.

Kama ninavyodhani nilivyotaja katika maelezo hapa, farasi na gari la kukokotwa wakati huo vilikuwa silaha kuu. Na Wamisri, kama tunavyojua vyema, walikuwa na kikosi kikubwa zaidi cha magari ya kukokotwa duniani wakati huo. Kwa hivyo hawa hapa wanakuja, na hakuna wanachoweza kufanya.

Wamerudishwa nyuma, jangwa pande zote mbili, bahari nyuma yao. Imekwisha. Na ni wazi, maandishi yanasema kwamba kwa sababu tu hilo lilitokea ndilo lililomtia moyo Farao kufikiria, sasa ni nafasi yangu.

Wanazurura jangwani. Hawajui wanakoelekea. Watarudishwa nyuma dhidi ya mojawapo ya maziwa hayo.

Kwa hivyo, kwa namna fulani, tena, Mungu anamwalika Farao katika mtego huu. Sasa, hakufanya hivyo kinyume na mapenzi ya Farao, lakini alimpa hali ambapo Farao angeweza kukataa ahadi yake ikiwa angechagua kufanya hivyo, na akachagua kufanya hivyo. Sasa tena, lazima niseme, nadhani sote tunapaswa kufahamu aina hiyo ya hali.

Mungu hamjaribu mtu yeyote kutenda maovu. Hatutafuti kutushawishi kutenda maovu. Hatuweki katika hali ambapo tunapaswa kufanya maovu, lakini ataruhusu hali ziendee ili tukichagua, tuweze kuingia kwenye mtego.

Sawa. Muda unaenda kasi. Ndiyo, ndiyo, ndiyo.

Hii pia inaelezea ardhi kavu, chini hii ya mchanga ingekauka haraka sana, lakini ingebaki, ili uweze kutembea juu yake, lakini bado ingekuwa laini, na ukijaribu kuendesha farasi na magari ya kukokotwa kupitia hapo, uko kwenye shida. Na, tena, inanivutia sana jinsi inavyosemwa katika, ndio, mstari wa 22, Waisraeli walipita baharini kwenye nchi kavu na ukuta wa maji kulia na kushoto. Wamisri waliwafuata, na farasi wote wa Farao na magari ya kukokotwa na farasi na wapanda farasi wakawafuata ndani ya bahari.

Tena, sifikirii vizuri sana, lakini hei, hii ndiyo fursa; tunaweza kuifanya sasa. Na ni katika muktadha huo ndipo wanapoifanya. Sawa.

Sababu nyingine ya kuwaongoza katika njia isiyo sahihi iko katika mstari wa 4, 14, na wa nne. Nitajipatia utukufu kupitia Farao na jeshi lake lote, nao Wamisri watajua ya kuwa mimi ndimi Bwana. Hii hapa nyingine kwa orodha yetu ya nambari.

Kwa hivyo, Mungu huwaongoza kwenye njia potofu, si tu kuwafundisha wema wake na utukufu wake, bali pia kumshinda adui. Sawa. Swali namba mbili chini ya 14, moja hadi tisa ni kuhusu kwenda nje kuandamana.

Sasa hebu tuangalie mstari wa 14, sura ya 14, mstari wa 10 hadi 14. Farao alipokaribia, Waisraeli waliinua macho yao, na tazama, Wamisri walikuwa wakiwafuata. Waliogopa sana na kumlilia Bwana, lakini inaonekana hawakuwa na imani.

Wakamwambia Musa, Je, ni kwa sababu hapakuwa na makaburi huko Misri ndipo ulittoa jangwani tukafe? Umefanya nini kwa kuttoa Misri? Hatukukuambia huko Misri, tuache tuwatumikie Wamisri? Ingekuwa bora kwetu kuwatumikia Wamisri kuliko kufa jangwani. Musa akawajibu watu, msioCOPE. Simameni imara, nanyi mtaona ukombozi atakaowaletea Bwana leo. Wamisri mnaowaona leo, hamtawaona tena.

Kutoka kwa maandishi, Mungu hajamwambia hivyo. Hatuna mahali kabla ya hapa ambapo Mungu amemwambia Musa anachopanga kufanya. Kwa hivyo hapa, mtu mmoja amejifunza ukweli wa mapigo.

Mungu anaweza kuaminiwa. Wote walikuwa katika fujo. Ni wazi kwamba fujo hilo halina matumaini.

Mungu alituingiza katika hili kwa sababu tu, kwa sababu fulani au nyingine, anataka kutuagamiza. Hapana, simama kimya. Simama kimya uone wokovu ambao Bwana atakuletea leo.

Bwana atakupigania. Unahitaji tu kutulia. Mtu mmoja, mtu mmoja alijifunza masomo.

Sasa, nina uhakika kulikuwa na wengine pia. Lakini tofauti kati ya watu na Musa hapa ni ya kushangaza sana. Inaonekana hawajajifunza chochote.

Lakini Musa ametenda. Kwa hivyo, Bwana anasema, kwa nini unanililia? Waambie Waisraeli waendele mbele. Inua fimbo yako na unyooshe mkono wako juu ya bahari ili kugawanya maji ili Waisraeli waweze kupita kati ya bahari kwenye nchi kavu.

Nitaifanya mioyo ya Wamisri kuwa migumu, nao watawafuata, nami nitajipatia utukufu kupitia Farao na jeshi lake lote, kupitia magari ya vita na wapanda farasi. Wamisri watajua kwamba mimi ndimi Bwana nitakapojipatia utukufu kupitia Farao, magari yake ya vita na wapanda farasi wake.

Kwa hivyo, ni njia gani ambazo Mungu anaweza kupata utukufu kupitia maisha yetu? Nadhani uko sahihi kabisa. Sawa kabisa. Kuna mawazo mengine yoyote hapo? Mungu anawezaje kupata utukufu kupitia maisha yetu? Kwa kwenda kinyume na mila au kile kinachotarajiwa, na unasimama kwa kile kinachoonekana kama kisichotarajiwa.

Ndiyo. Ndiyo. Ndiyo.

Ndiyo. Unajua, nafikiria kampuni hiyo ya T-shirt huko Syracuse na kile wanachokiita... Lexington. Lexington.

Nilikuwa umbali wa dakika 30 kutoka Lexington. Sawa, sawa. Ndiyo. Hakika wapo. Hakika wapo. Ndiyo. Ndiyo. Ndiyo, laiti ningekuwa na hitaji la fulana elfu kadhaa. Ndiyo.

Ndiyo. Hasa katika hali hii ambapo migongo yao iko ukutani, na inaonekana kama adui anashinda, Mungu anasema, katika hali hii, nitapata utukufu. Kwa hivyo, si tu tunapokuwa katika hali hizo ngumu, na tunaamini, lakini pia tunapomruhusu Mungu kutuweka katika hali hizo ngumu.

Tayari tumezungumzia baadhi ya hayo. Mara nyingi nimesema, ninapofika mbinguni kwa neema ya Mungu, nitamuuliza, urais huo wa chuo ulikuwa wa nini? Na bado, nimewaambia wanafunzi kwa miaka 30 sasa, mimi na Karen tumekuwa na kila uzoefu wa uongozi wa kimungu uliopo. Kuanzia giza totoro, nadhani tunapaswa kufanya hivi, hadi kidole gumba nyuma.

Na urais wa chuo ulikuwa kidole gumba nyuma. Lazima tufanye hivi. Sote tulijua hilo.

Na bado, ni vigumu sana. Vigumu sana. Ndiyo.

Ndiyo, hivyo tu. Yohana, kama hujafanya hivi, je, ungesema tu kuhusu ukubwa wa makundi haya hapa? Ndiyo. Maelfu ya Waisraeli wakivuka Bahari ya Matete kwenye nchi kavu, lakini bado, labda kuna mamia ya maelfu, na huenda tayari umesema kuhusu wangapi.

Hapana, sijafika. Na miguu na wanyama na mikokoteni na kila kitu kikivuka. Na bado, Wamisri waliokuwa wakija hawakuweza kuvuka.

Ungefikiria kuhusu muda ambao ungechukua kwa hayo yote kupita. Ndiyo, ndiyo. Acha nizungumzie hilo.

Kama nilivyoonyesha katika nyenzo za usuli, Waebrania walitumia nambari tofauti sana na jinsi tunavyotumia nambari. Tunatumia nambari kwa ajili ya wingi pekee. Wakati mwingine Waebrania walitumia hivyo, lakini muhimu zaidi ilikuwa ubora.

Na unaweza kufikiria nambari kama 40 na 12 na 7 ambazo ni nambari zinazohusu ubora, si lazima ziwe nyingi. Kwa hivyo, hii inaweza kutuweka katika shida nyingi. Na nambari za Waebrania wanaovuka Bahari ya Shamu ni mojawapo ya hizo.

Unapofikiria watu milioni 2.5, ambayo ndiyo ingekuwa kiasi gani kama kungekuwa na wapiganaji 600,000, hatuzungumzii kile ambacho Mungu angeweza kufanya. Hilo halipo mezani. Lakini swali ni, Mungu alifanya nini? Na vifaa hapa, unapoanza kufikiria juu yake, vinashangaza.

Ukiwa na safu ya watu milioni 2.5, ikiwa mbele ina upana wa maili moja, mkia unakaribia maili 10 nyuma. Kwa hivyo, ikiwa una mbele yenye upana wa maili moja kutoka hapa hadi Wilmore, inachukua muda gani kundi la watu wenye urefu wa maili 10 kuvuka? Inaanza kuzua matatizo makubwa. Kisha, unapofikiria kuhusu kambi ya watu milioni 2.5, unazungumzia kitu kilicho karibu na maili 20 za mraba.

Na hilo ni dogo. Kwa hivyo tena, je, ndivyo Biblia inavyoelezea? Na haionekani kuwa hivyo. Sasa, kumekuwa na majaribio kadhaa ya kutatua tatizo hilo.

Suluhisho moja linalowezekana, na kwa kadiri ninavyohusika, hakuna hata moja kati ya haya linalojibu kweli. Lakini uwezekano mmoja ni kwamba, lugha ya Kiebrania haikuwa na vokali hadi miaka 500 baada ya Yesu. Iliandikwa kwa konsonanti.

Konsonanti ya 1000 ni hiyo. Hapa kuna kitenzi hiki kimya, kikisimama tu na L na P. Neno la 1000 ni LF. Na P inayofuata vokali ni laini, kama F. LF.

Neno la kikosi halina maana. Maneno yote mawili katika maandishi ya konsonanti yasingeweza kutofautishwa. Kwa hivyo, pendekezo moja ni kwamba maandishi ya awali yalisema wanajeshi 600 wa wanaume, huku labda kikosi kikiwa 100.

Nadhani tatizo na hilo ni kwamba kuna nyakati ambazo konsonanti hizi tatu hutumika kwa kiasi cha 1000. Na kwa hivyo jinsi unavyoweza kutofautisha kati ya hizo, nadhani, kunaleta suala. Nadhani uwezekano mwingine, na kwa uaminifu, huu ndio ninaouona unawezekana zaidi, ni kwamba, kwa kweli, jumla ya watu ilikuwa 600,000.

Watu nusu milioni bado ni kundi kubwa la watu kuvuka bahari usiku mmoja. Lakini si zaidi ya uwezo wa kuvuka bahari, ilhali nadhani watu milioni 2.5 ni zaidi ya uwezo wa kuvuka bahari. Sidhani kama unaweza kuwavusha baharini kwa siku mbili.

Kwa hivyo hayo ni masuala ambayo maandishi yanaibua na hayajibu kikamilifu akilini mwangu. Lakini ningesema tena, nataka tu kusisitiza hili: hawatumii nambari kama tunavyotumia nambari. Katika kutafsiri maandishi yoyote, lazima uyafasiri kwa maneno ya maandishi wa asili, si kwa maneno yako mwenyewe.

Na hivyo, ni katika suala hilo. Sawa, acha niseme, ndiyo. Ni ishara gani ya Mungu kutenda asubuhi na mapema? Tunaambiwa kwamba ukuta wa moto na wingu uliwatenganisha Wamisri na Waebrania, na upepo ulivuma usiku kucha.

Kisha, Bwana akanyosha mkono wake juu ya bahari. Usiku huo wote Bwana aliirudisha bahari nyuma kwa upepo mkali wa mashariki, akaigeza kuwa nchi kavu. Maji yakagawanyika.

Mstari wa 24, wakati wa zamu ya mwisho ya usiku, Bwana aliangalia jeshi la Misri kutoka kwenye nguzo ya moto na wingu na kulivuruga. Kuna umuhimu gani wa Mungu kutenda asubuhi na mapema? Kumeingia giza. Sasa, kwa sisi ambao ni bundi, kama mimi, hakuna kinachofanyika asubuhi na mapema.

Lakini Mungu anaonekana kama mbweha na si bundi. Nini umuhimu wa asubuhi na mapema? Ni wakati wa siku wenye nguvu nyingi. Ndiyo, ni mwanzo mpya.

Nini kingine? Ndiyo, wakati uliotangulia na wakati uliofuata ni tofauti sana. Ndiyo, huo ni usiku, huu ni mchana. Mm-hmm.

Sawa, sawa. Ilihitaji imani kubwa. Tunaweza kuzungumzia ukosefu wa imani wa watu hawa, lakini bado ilihitaji imani nyingi ili kutoka gizani kuelekea kwenye maji haya na kuamini kwamba tutafanikiwa.

Kwa kawaida Mungu hutuita tutoke gizani. Mara chache hutuita tutende wakati wa mchana angavu wakati kila kitu kiko wazi kabisa. Nadhani pia, na labda ninazungumzia uzoefu wangu hapa, sijui saa mbaya zaidi kuliko saa tisa asubuhi.

Kila tatizo haliwezi kushindwa, na ni katika wakati huo ambapo Mungu huchagua kuchukua hatua. Ni katika wakati huo ambapo Mungu anasema, Kama mlinzi wa usiku, saa hiyo ya 3 ilikuwa wakati ambapo ulihisi tu, hukujua ulikuwa wapi au chochote. Ndiyo, uko sahihi kabisa.

Nisamehe kama nimewahi kusema haya hapo awali. Wakati wa kiangazi mimi na Karen tulioana, nilifanya kazi kama mlinzi wa usiku katika kiwanda cha kutengeneza

vyuma vya shaba, na majengo mengi yalikuwa tupu. Nikipita katika majengo hayo makubwa, ya zamani, tupu saa 9 asubuhi, kila kivuli kilikuwa tishio.

Siku zote nilikuwa na furaha sana kwa raundi yangu ya saa kumi kwa sababu nilijua kwamba nitakapomaliza, upeo wa macho wa mashariki ungekuwa umegeuka kuwa wa waridi. Ingekuwa sawa. Ndiyo, ndiyo, ndiyo.

Rudi nyuma katika sura ya 4, mistari ya 30 na 31. Haruni na Musa wamejitokeza; wamefanya ishara, mstari wa 31, nao wakaamini. Nao waliposikia ya kwamba Bwana amewajali na ameona mateso yao, wakainama na kuabudu.

Uh-huh. Sasa, sura ya 6, mistari ya 8 na 9. Mungu amesema katika mistari iliyotangulia, Mimi ndimi Bwana, nitawatoa chini ya nira ya Wamisri, nitawaweka huru kutoka utumwani, nitawachukua kama watu wangu mwenyewe, n.k. Musa aliwaambia Waisraeli haya, lakini hawakumsikiliza kwa sababu ya kukata tamaa na kazi ngumu.

Sasa angalia mstari wa 31 wa sura ya 14. Waisraeli walipoona mkono mkuu wa Bwana ukionyeshwa dhidi ya Wamisri, watu walimwogopa Bwana na wakaweka imani yao kwake na kwa Musa, mtumishi wake. Waliruhusu hali zao zidhibiti jinsi walivyohisi.

Ndiyo. Loo, Musa, Haruni, hii ni habari njema. Ndiyo, tunampenda Bwana, tutamtii, tutamfuata hadi Farao atakapoanza kututengenezea matofali bila kutupa majani.

Ee Bwana ni wa ajabu. Ametuokoa, na ametuongoza kuvuka Bahari Nyekundu. Ndiyo, tunamwamini Bwana; tunamwamini Musa hadi hakuna maji.

Kwa hivyo, hii inatuhusuje? Inatuambia nini? Kuona ni kuamini. Mradi tu wangeweza kuona na kujua kile ambacho Mungu alikuwa nacho kwa ajili yao, kama ulivyosema, walimsifu Mungu na kuabudu, lakini basi walipokosa kuona hilo, wakati hawakuwa na ushahidi thabiti wa jambo fulani linalotokea, basi hawakuamini. Na walinung'unika na kunung'unika.

Ndiyo. Imani lazima ishinde. Endelea mbele.

Imani lazima ishinde hali. Imani lazima ishinde hali, ndiyo. Nilitaka tu kusema ni kama vile ulivyojadili Thomas na baraka zako.

Ndiyo, ndiyo, ndiyo. Nadhani kuna ukweli fulani katika hilo. Kuna ukweli fulani katika hilo.

Tutaona usemi wa hilo katika tukio la Ndama wa Dhahabu. Ndiyo, ndiyo. Kwa hivyo, nadhani hilo ni muhimu... Je, imani yetu ni kwa viongozi wa kibinadamu? Wakati

mwingine naamini imani yetu... Tukiwa na chaguzi nyingi sana, imani yetu huanza kutetemeka.

Unauliza Waisraeli wangewezaje au ni imani ya aina gani ingewachukua kuingia ndani ya ziwa hilo. Hawakuwa na chaguzi zozote zilizobaki. Ndiyo. Hawakuwa na chaguzi zozote zilizobaki.

Hakukuwa na chaguzi. Na nadhani kadiri tunavyokuwa na chaguzi nyingi, ndivyo imani yetu inavyopungua wakati mwingine. Ndiyo, ndiyo.

Nilikuwa nikifikiria kuhusu Chuck Wagon Gang. Sijui kama umewahi kuwasikia. Miaka mingi iliyopita, ilikuwa kama ya Magharibi... Mimi ni mdogo sana kwa hilo.

Injili ya Magharibi ilikuwa kama kitu kama hicho. Na walikuwa na wimbo uliosema... Na nakumbuka kila mara ilikuwa mbaya sana. Nashangaa kama ilienda... Bila shaka.

Anaturudisha nyuma kwenye kona. Au tunapaswa kumfungulia. Ndiyo.

Lakini suala hili lote la... Je, imani yangu ni matokeo ya hali nzuri? Je, imani yangu ni matokeo ya kiongozi wa kibinadamu? Je, imani yangu ni matokeo ya... Hakuna chaguo lingine. Je, imani yangu... imani. Au ni kitu kingine? Kitu kidogo sana kuliko imani. Na hiyo ni changamoto kwetu, nadhani.

Tuombe. Bwana Yesu, asante kwamba umekuja. Asante kwa kufa msalabani na kufufuka kutoka kwa wafu. Tusamehe, Bwana, tunapokuwa kama Waisraeli. Tunapokuwa tayari kukuamini wakati mambo yote yatakuwa sawa, na wakati ujao utakuwa wazi.

Na bado unayumbayumba kwa urahisi mambo yanapoharibika. Asante kwa kutujua. Unatujua vizuri sana. Na bado una uvumilivu nasi. Hata hivyo, tufikie. Tujali. Tuongoze. Ee Mungu, imarisha imani yetu. Iimarishe. Iimarishe ndani yako. Asante. Kwa jina lako, amina.

Huyu ni Dkt. John Oswalt katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Kutoka. Hii ni kipindi cha 7, Kutoka 12-14.